

Förnyade Stadgar

för

Norrbottens läns Slöjdförening

*fastställda af Landshöfdingeämbetet i Norrbottens län
den 11 November 1890*

samt

Reglementen

för

Slöjdundervisning i folkskola för gossar,
Slöjdundervisning i folkskola för flickor

samt för

Fortsättningsskolor.

Förnyade Stadgar

för

Norrbottens läns Slöjdförening.

§ 1.

Norrbottens läns slöjdförening utgör ett under Norrbottens läns hushållningssällskap för hemslöjdens befrämjande och utveckling inom länet verkande sällskap.

§ 2.

Till främjande häraf skall föreningen, med åtnjutande af till hushållningssällskapets disposition stående slöjdmedel och öfriga till föreningen för dess ändamål inflytande medel, verka för:

1:o) beredande af undervisning åt folkskollärare och lärarinnor uti slöjd och teckning m. m. för att genom dem få slöjden såsom läroämne införd i folkskolorna;

2:o) s. k. fortsättningsskolors inrättande;

3:o) höjande af qvinnoslöjden;

4:o) tillvaratagandet och utbildandet af ovanligare anlag för slöjd, som bland befolkningen kunna förefinnas;

5:o) förmånlig afsättning för alster af hemslöjd; och

6:o) åstadkommandet af en högre slöjdskola i Luleå.

§ 3.

Till ledamöter af föreningen kallas af föreningens styrelse män och qvinnor inom länet, som hysa intresse för och vilja främja föreningens ändamål.

§ 4.

Ledamot erlägger i årsafgift 1 (en) krona, men den som på en gång erlägger 15 (femton) kronor är ständig ledamot och från årsafgifter fri.

§ 5.

Föreningens angelägenheter handhafvas af en styrelse, bestående af ordföranden och vice ordföranden i länets hushållningssällskap samt af utaf dess förvaltningsutskott i December månad för tre år utsedde fyra ordinarie ledamöter och tre suppleanter. Ordföranden och vice ordföranden i hushållningssällskapet äro ordförande och vice ordförande i föreningens styrelse.

Vid samma tillfälle utser utskottet två revisorer och två revisorssuppleanter för hvarje treårsperiod.

Afgående ledamot kan återväljas.

Styrelsen har sitt säte i Luleå.

§ 6.

Föreningens styrelse utser sekreterare och kassaförvaltare.

§ 7.

Ordföranden, eller i hans frånvaro vice ordföranden, kallar till styrelsens sammanträden, leder dess förhandlingar, vakar öfver stadgarnes efterlefnad och fullgörandet af styrelsens och tjenstemännens åliggande, justerar förda protokoll samt undertecknar kallelsebref och viktigare utgående expeditioner, sedan de af sekreteraren kontrasierats.

§ 8.

Styrelsen sammanträder på ordförandens kallelse. När tre styrelseledamöter så äska, skall styrelsen sammankallas.

Beslut må ej fattas, derest ej ordföranden — ordinarie eller vice — samt tre ledamöter äro tillstädes. Hvarje ledamot har en röst; vid lika röstetal gäller ordförandens mening.

§ 9.

Styrelsen åligger:

1:o) att på bästa sätt till hemslöjdens befämjande och utveckling inom länet använda de medel, som äro ställda eller ställas till föreningens förfogande;

2:o) att i Januari månad hvarje år utarbета och underställa förvaltningsutskottets pröfning förslag till plan för styrelsens verksamhet under året;

3:o) att utse ombud i socknarne, som in-drifva årsafgifterna och i öfrigt gå styrelsen tillhanda vid förefallande behof;

4:o) att, sedan berättelse öfver verkställda inspektioner af slöjdskolor ingått, senast innan den 15 Januari afgifva berättelse till hushållningssällskapetets förvaltningsutskott öfver slöjd-undervisningens gång, verksamhet och frukter för det gångna året;

5:o) att senast innan den 15 Januari till förvaltningsutskottet afgifva redogörelse öfver omhänderhafda medel under det gångna kalenderåret samt revisorernas berättelse öfver granskningen af densamma;

6:o) att genom sin sekreterare föra protokoll öfver förhandlingarne, expediera utgående skrivelser och kungörelser, föra konceptbok och diarium samt vårda arkiv och samlingar;

7:o) att genom sin kassaförvaltare vårda an-förtrodda medel, för hvilka styrelsen är soli-

dariskt ansvarig, och verkställa förekommande utbetalningar;

8:o) att vid hvarje kalenderårs slut pröfva inkomna ansökningar om understöd till slöjdskolor samt verkställa fördelning af dessa understöd.

9:o) I öfrigt eger styrelsen att till förvalt-ningsutskottet inkomma med förslag, som röra länets slöjdfrågor, samt afgifva de yttranden, hvilka kunna af förvaltningsutskottet äskas.

10:o) Styrelsen tillhandahåller slöjdskolorna för såväl flickor som gossar af förvaltnings-utskottet godkända reglementen.

§ 10.

Styrelsen eger att för sin verksamhet disponera öfver en af förvaltningsutskottet antagen och aflönad slöjdinstruktör i enlighet med af styrelsen utarbetad och af utskottet godkänd arbetsplan för året, samt efter den instruktion, som blifvit för dennes verksamhet på samma sätt upprättad och gillad.

§ 11.

Enskild ledamot i föreningen eger rätt hos styrelsen skriftligen väcka förslag i frågor, som beröra föreningens syften; bärande sådana förslag, derest de afse kommande årets verksamhet, vara inlemnade före den 15 December.

§ 12.

Förslag till ändring i ofvanstående stadgar, hvilket väckes af någon föreningens ledamot och af styrelsen godkännes, skall underställas hushållningssällskapets förvaltningsutskott, hvilket antingen godkänner eller förkastar detsamma.

Dessa stadgar, som ock möjligen beslutade ändringar deruti, skola gälla till efterlefnad från och med det kalenderår efter det, under hvilket de blifvit af förvaltningsutskottet gillade och antagna.

Reglemente

för

Slöjdundervisning i folkskola för gossar.

§ 1.

Arten af slöjdarbete i folkskolan, der slöjden skall behandlas som ett formelt bildningsmedel, bör vara träslöjd efter Nääs-metoden och efter de anvisningar, som af slöjdinspektören närmare meddelas.

§ 2.

Undervisning bör fortgå minst 4 timmar i veckan och hvarje öfning minst 2 och högst 3 timmar. Antalet lärjungar, som på samma gång undervisas af en lärare, bör icke öfverstiga 12. Skulle ett större antal vilja erhålla undervisning i slöjd, delas lärjungarne i flere afdelningar, och skall äldre lärjunge erhålla företräde framför yngre.

§ 3.

Omfånget af slöjdarbeten bör begränsas till de artiklar, som finnas upptagna å bifogade arbetslista, der ej läraren i något fall till följd af ovanligare anlag hos elev finner skäligt låta denne förfärdiga andra arbeten än listan upptager.

§ 4.

Läraren vinnlägge sig vid undervisningen om sträng planmässighet genom att småningom öfvergå från förfärdigandet af lättare föremål till svårare sådana, samt vare angelägen om att vänja eleven vid ordning, punktlighet och snygghet.

§ 5.

Särskildt rum för slöjdundervisningen bör finnas, och ligger stor vikt deruppå, att lämpliga verktyg till erforderlig mängd äro att tillgå.

§ 6.

Slöjdläraren åtnjuter understöd från slöjdföreningen efter styrelsens pröfning och tillgångar.

§ 7.

För arvodets utbekommande fordras, att skolrådet, som utöfvar tillsyn öfver slöjdskolan, lemnar vid höstterminens slut uppgifter om

undervisningstimmarne antal till den person, åt hvilken slöjdföreningen uppdragit inspektera skolan, samt att denne med bifogande af nämnda uppgifter till föreningen lemnar intyg om att undervisningen meddelas i enlighet med reglementet samt att tillräckligt med verktyg finnes.

§ 8.

Lärare vare skyldig att öfver slöjdarbetet föra de anteckningar, som af slöjdföreningen äskas, samt att innan hvarje års slut till slöjdföreningens styrelse för det gångna kalenderåret afgifva berättelse öfver skolans verksamhet.

Reglemente

för

Slöjdundervisning i folkskola för flickor.

§ 1.

Ändamålet med undervisning i qvinlig slöjd i folkskolan bör vara att bereda barnet färdighet i sådana handarbeten, som behövas i hvarje hem.

§ 2.

Slöjdundervisningen skall meddelas i den ordningsföljd som bäst lämpar sig för barnens förmåga, i det man alltid fortgår från det enklare till det svårare. Onyttiga och öfverflödiga artiklar få icke tillverkas.

§ 3.

Endast enkla och billiga materialier böra användas. Lärarinnan bestämmer, helst i sam-

råd med mödrarne, der så ske kan, hvad barnen skola tillverka, och bör vid användande af tillgänglig materiel alltid tillse, att nedanstående arbetsplan följes.

§ 4.

Lärarinnan bör, i synnerhet under senare skoltiden, tillvänja barnen att så mycket som möjligt hjälpa sig sjelfva, så att de efter hand må lära sig att utan lärarinnans biträde börja och avsluta sina arbeten. Om slöjdundervisningen blir ledd på detta sätt, bör den kraftigt bidra till barnens utveckling i sjelfständighet och duglighet.

§ 5.

Undervisning bör meddelas i lannesöm, stickning, lagning (lappning och stoppning), korsstygssöm och om möjligt tillklippning af kläder.

§ 6.

Barnen böra visas mönstergildt utförda prof på alla de arter af handarbeten, i hvilka de undervisas, så att de få klart för sig det mål, hvarefter de böra sträfva. Lärarinnan framlägga derföre för barnen färdiga lannesömarbeten, lagningar och så vidare, eller åtminstone proflappar med alla i skolan upptagna arter af handarbeten.

§ 7.

Under den tid flickan besöker folkskolan och samtidigt dermed undervisas i slöjd, bör gällande arbetsordning hinna genomgås. Härvid iakttages dock, att lärarinnan kan göra de ändringar, som äro nödiga för att lämpa undervisningen dels efter tillgänglig materiel, dels ock efter barnens olika förmåga och fallenhet, så att å ena sidan ingen elev får lemna en slöjdart, innan godkänd skicklighet blifvit deruti förvärfvad, och å andra sidan att den elev, som kan gå raskare framåt, icke hålles tillbaka utan får öfvergå till följande arbetsarter. Arbetsplanens ordningsföljd bör alltid iakttagas, äfven om elev skulle under kortare tid eller först vid skoltidens slut begagna sig af slöjdundervisningen.

§ 8.

Såsom allmän regel gäller att alla klädesplagg, som af barnen skola sys, tillklippas i skolan, till en början af lärarinnan i barnens närvaro och sedermera under skoltidens fortgång, så vidt möjligt, af barnen sjelfva under lärarinnans tillsyn.

§ 9.

Undervisningen bör fortgå minst 4 timmar i veckan och hvarje öfning minst 2, högst 3 timmar. Antalet lärjungar, som på samma gång undervisas af en lärarinna, bör icke öfver-

stiga 20. Skulle ett större antal vilja erhålla undervisning, delas lärjungarne i flera afdelningar, och har äldre lärjunge företräde framför yngre.

§ 10.

Slöjdlärarynna njute understöd från slöjdföreningen efter styrelsens pröfning och tillgångar.

§ 11.

För arvodets utbekommande fordras, att skolrådet, som utöfvar tillsyn öfver skolan, lemnar vid höstterminens slut uppgifter om undervisningstimmarnas antal till den person, åt hvilken slöjdföreningen uppdragit inspektera skolan, samt att denne med bifogande af nämnda uppgifter till föreningen lemnar intyg om att undervisningen meddelas i enlighet med reglementet.

§ 12.

Lärarynna vare skyldig att öfver slöjdarbetet föra de anteckningar, som af slöjdföreningen äskas, samt att innan hvarje års slut till föreningens styrelse för det gångna kalenderåret afgifva berättelse öfver skolans verksamhet.

Reglemente

för

Fortsättningsskolor.

§ 1.

Skolan har till ändamål att åt ynglingar och unge män inom Norrbottens län och särskildt åt dem, som i eller utom folkskolan deltagit i och visat anlag för slöjd, bereda fortsatt undervisning i för landtmannen och jordbrukaren behöfliga slöjdgrenar.

§ 2.

Inträde i fortsättningsskolan medgifves företrädesvis dem, som genomgått med folkskola förenad slöjdskola och der visat anlag för slöjd.

Lärjunges intagning bör ske vid undervisningens början.

Såsom vilkor för inträde i skolan fordras: att ej vara under 14 och ej öfver 26 år, hvilket styrkes med åldersbetyg; att ega god frejd;

att, der den sökande genomgått slöjdundervisning i folkskola, förete betyg härom, men i annat fall, om sökanden varit i enskild arbetsgifvares tjänst, dennes intyg om flit och godt uppförande.

§ 3.

Efter skedd intagning skall lärjungen på de bestämda lärotimmarna ordentligt infinna sig i skolan och utan afbrott begagna undervisningen till terminens slut.

§ 4.

Arbetet bör omfatta snickeri, svarfning, lagging, korgarbete, samt, der så ske kan, smide och hjulmakeri i enlighet med arbetslista.

§ 5.

Såsom en hufvudregel gäller att man så mycket som möjligt vid undervisningen följer metodiskt riktiga grundsatser samt vänjer lärjungen vid punktlighet, snygghet och ordning.

§ 6.

Läraren åligger att följa de föreskrifter, som meddelas, samt att föra hvar och en för sin afdelning sådana anteckningar öfver lärjungarne och arbeten, som af slöjdföreningens styrelse äskas.

§ 7.

Skolan, som står under slöjdföreningens öfverinseende, inspekteras genom dess försorg.

§ 8.

Slöjdföreningen lemnar anslag till skolan efter hvad föreningens tillgångar medgifva.

Såsom vilkor för anslaget utfående erfordras att inspektören vitsordar, att undervisningen så till plan som beskaffenhet är godkänd och att såväl tillräckligt antal, som ock lämpliga verktyg finnas.

